

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 7ης Μαρτίου 2018*

«Αίτηση αναιρέσεως – Κρατικές ενισχύσεις – Ενισχύσεις που έθεσε σε εφαρμογή η Γαλλική Δημοκρατία υπέρ της Sernam – Ενίσχυση για την αναδιάρθρωση και ανακεφαλαιοποίηση, εγγυήσεις και παραίτηση της SNCF από αξιώσεις της έναντι της Sernam – Απόφαση κρίνουσα τις ενισχύσεις αυτές μη συμβατές με την εσωτερική αγορά και διατάσσουσα την ανάκτησή τους – Πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού – Έννοια της “πωλήσεως” – Σύγκριση μεταξύ του αντικειμένου και του τιμήματος της πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού – Ανοικτή και διαφανής διαδικασία – Κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή – Εφαρμογή της αρχής αυτής στη μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού – Αντισταθμιστικά μέτρα»

Στην υπόθεση C-127/16 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2016,

SNCF Mobilités, πρώην Société nationale des chemins de fer français (SNCF), με έδρα το Saint-Denis (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους P. Beurier, O. Billard, G. Fabre και V. Landes, avocats,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους B. Stromsky και T. Maxian Rusche,

καθής πρωτοδίκως,

η **Γαλλική Δημοκρατία**,

η **Mory SA**, σε εκκαθάριση,

η **Mory Team**, σε εκκαθάριση,

με έδρα το Pantin (Γαλλία), εκπροσωπούμενες από τους B. Vatiez και F. Loubières, avocats,

παρεμβαίνουσες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, πρόεδρο τμήματος, C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin και E. Regan (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γραμματέας: V. Giacobbo-Peyronnel, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9ης Μαρτίου 2017,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Ιουλίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η SNCF Mobilités, πρώην Société nationale des chemins de fer français (στο εξής: SNCF), ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 17ης Δεκεμβρίου 2015, SNCF κατά Επιτροπής (T-242/12, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2015:1003), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της για την ακύρωση της αποφάσεως 2012/398/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.12522 (C 37/08) – Γαλλία – Εφαρμογή της αποφάσεως «Sernam 2» (ΕΕ 2012, L 195, σ. 19, στο εξής: απόφαση Sernam 3).

Το ιστορικό της διαφοράς

- 2 Στις αρχές της δεκαετίας του 2000, η οικονομική κατάσταση της Sernam SA, της οποίας η δραστηριότητα ήταν διαρθρωτικά ζημιογόνος, κατέστησε αναγκαία την εφαρμογή ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης, με βάση ιδίως μέτρα εμπορικής συνδρομής και ανάκαμψης που έλαβε η SNCF, τα οποία συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις. Με απόφαση της 23ης Μαΐου 2001, σχετικά με την κρατική ενίσχυση NN 122/2000 (ex NJ 140/2000) (ΕΕ 2001, C 199, σ. 15, στο εξής: απόφαση Sernam 1), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε ενίσχυση αναδιάρθρωσης του ομίλου Sernam και κήρυξε συμβατή με την εσωτερική αγορά μια ενίσχυση ύψους 503 εκατομμυρίων ευρώ για την αναδιάρθρωση της Sernam η οποία είχε αρχικά προβλεφθεί στο πλαίσιο σχεδίου εξαγοράς της από την Geodis SA.
- 3 Με επιστολή της 17ης Ιουνίου 2002, οι γαλλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι οι ενισχύσεις που είχαν εγκριθεί με την απόφαση Sernam 1 είχαν χορηγηθεί υπό όρους διαφορετικούς από εκείνους βάσει των οποίων η Επιτροπή είχε λάβει την απόφασή της. Εξάλλου, με επιστολή της 8ης Ιουλίου 2002, η Επιτροπή έλαβε καταγγελία σχετικά με την υπόθεση Sernam.
- 4 Με έγγραφο της 30ής Απριλίου 2003, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γαλλική Δημοκρατία για την απόφασή της, με τίτλο «Κρατική ενίσχυση – Γαλλία – Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων κατ' εφαρμογήν του [άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ] σχετικά με την ενίσχυση C 32/03 (πρώην NN 122/2000) – “Sernam 2: Αναθεώρηση των ενισχύσεων αναδιάρθρωσης”» (ΕΕ 2003, C 182, σ. 2), να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ όσον αφορά την ενίσχυση αυτή.
- 5 Με την απόφαση 2006/367/ΕΚ, της 20ής Οκτωβρίου 2004, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που έθεσε εν μέρει σε εφαρμογή η Γαλλία υπέρ της επιχείρησης «Sernam» (ΕΕ 2006, L 140, σ. 1, στο εξής: απόφαση Sernam 2), η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είχε τηρηθεί η απόφαση Sernam 1, γεγονός που συνιστούσε κατάχρηση της ενισχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [108 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 1999, L 83, σ. 1).
- 6 Στο πλαίσιο αυτό, διαπίστωσε ότι συμπληρωματική ενίσχυση ύψους 41 εκατομμυρίων ευρώ είχε παρανόμως καταβληθεί για την κάλυψη ορισμένων ζημιών μεταγενέστερων της εκδόσεως της αποφάσεως Sernam 1 και διέταξε την επιστροφή της. Ωστόσο, η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης ότι οι

γαλλικές αρχές είχαν επιτύχει πολλούς από τους στόχους τους κατά τρόπο σύμφωνο με την απόφαση Sernam 1 και ότι η εξεταζόμενη ενίσχυση ανταποκρινόταν στα κριτήρια τροποποίησης ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης που προβλέπονται στο σημείο 3.2.4 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ 1999, C 288, σ. 2). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή επιβεβαίωσε τη συμβατότητα με την εσωτερική αγορά της κρατικής ενισχύσεως ύψους 503 εκατομμυρίων ευρώ που είχε εγκριθεί με την απόφαση Sernam 1, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως δύο προϋποθέσεων, ήτοι, αφενός, του αναπροσανατολισμού της Sernam προς τις δραστηριότητες σιδηροδρομικής μεταφοράς και, αφετέρου, της αντικατάστασης των δραστηριοτήτων οδικής μεταφοράς διά της χρήσεως των υπηρεσιών ανεξάρτητων επιχειρήσεων. Εναλλακτικά, η απόφαση Sernam 2 προέβλεπε επίσης τη δυνατότητα μεταβίβασης όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam.

7 Το διατακτικό της αποφάσεως Sernam 2 έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

1. Η κρατική ενίσχυση υπέρ της [...] Sernam, η οποία είχε εγκριθεί το Μάιο του 2001, ύψους 503 εκατομμυρίων ευρώ, είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά υπό τους όρους των κατωτέρω άρθρων 3 και 4.
2. Η κρατική ενίσχυση που η Γαλλία έθεσε σε εφαρμογή υπέρ της [...] Sernam, ύψους 41 εκατομμυρίων ευρώ, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

1. Η [Γαλλική Δημοκρατία] λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να ανακτήσει από τον δικαιούχο της την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, την οποία έχει θέσει ήδη παράνομα στη διάθεσή του.
2. Η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί σύμφωνα με τις διαδικασίες του εθνικού δικαίου, εφόσον επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της παρούσας απόφασης. Οι προς ανάκτηση ενισχύσεις περιλαμβάνουν τους τόκους από την ημερομηνία από την οποία οι ενισχύσεις τέθηκαν στη διάθεση του δικαιούχου έως την ημερομηνία ανάκτησής τους. Οι τόκοι υπολογίζονται με βάση το συντελεστή αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ισοδυνάμου επιχορήγησης στο πλαίσιο των περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 3

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, πρέπει να τηρηθούν οι κάτωθι όροι:
 - α) Η Sernam θα μπορεί να αναπτύξει μόνον τις δραστηριότητες σιδηροδρομικής διοχέτευσης των ταχυμεταφορών με βάση την ιδέα της Κλειστής Αμαξοστοιχίας express, “TBE”. Εν προκειμένω, η SNCF εγγυάται να παρέχει σε κάθε άλλο μεταφορέα που της το ζητήσει τους ίδιους όρους με εκείνους που παρέχει στη Sernam για την ανάπτυξη της σιδηροδρομικής μεταφοράς φορτίου, την “TBE”.
 - β) Αντιθέτως, η Sernam οφείλει, κατά τη διάρκεια των δύο επόμενων ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, να προβεί σε πλήρη αντικατάσταση των ιδίων μέσων και της εξυπηρέτησης οδικής μεταφοράς από μέσα και εξυπηρέτηση οδικής μεταφοράς μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων νομικά και οικονομικά ανεξάρτητων από την SNCF που θα επιλεγούν με ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία.

Ίδια μέσα και δρομολόγια οδικής μεταφοράς της Sernam είναι όλα τα οδικά μέσα –δηλαδή τα οχήματα οδικής μεταφοράς– της εταιρίας Sernam που έχει στην κυριότητά της ή που διαθέτει με χρηματοδοτική ή απλή μίσθωση.

Οι επιχειρήσεις που θα αναλάβουν τις οδικές δραστηριότητες της Sernam οφείλουν να εξασφαλίσουν την παροχή οδικής μεταφοράς με δικούς τους πόρους.

2. Σε περίπτωση που μέχρι τις [30 Ιουνίου 2005] η Sernam πωλήσει όλα μαζί τα στοιχεία του ενεργητικού της, με την τιμή της αγοράς, σε εταιρία χωρίς νομικό δεσμό με την SNCF, με διαφανή και ανοικτή διαδικασία, δεν εφαρμόζονται οι όροι της παραγράφου 1.

Άρθρο 4

Οποιαδήποτε μερική ή εξ ολοκλήρου πώληση της Sernam πρέπει να πραγματοποιηθεί με την τιμή της αγοράς και με διαδικασία διαφανή και ανοικτή σε όλους τους ανταγωνιστές. Υπό τους όρους αυτούς, η επιστροφή της ενίσχυσης ύψους 41 εκατ. ευρώ θα βαρύνει την [...] Sernam, εφόσον αυτή εξακολουθεί να υφίσταται.

Άρθρο 5

Η [Γαλλική Δημοκρατία] ενημερώνει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί με αυτήν.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.»

- 8 Η SNCF αποφάσισε να εφαρμόσει την προσέγγιση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 που προέβλεπε τη δυνατότητα μεταβιβάσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam. Κατά τις γαλλικές αρχές, η οικονομική κατάσταση της Sernam δεν επέτρεψε την υποβολή προτάσεων θετικής αποτιμήσεως στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής προσφορών που οργάνωσε μια τράπεζα για λογαριασμό της SNCF. Όλες οι προσφορές που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας κατέληξαν σε εξαιρετικά υψηλή αρνητική αξία. Δεδομένου ότι καμία δεσμευτική προσφορά δεν υποβλήθηκε, αποφασίστηκε να συνεχιστούν οι συζητήσεις μόνον με την κοινοπραξία που ο πέμπτος υποψήφιος είχε συστήσει σε συνεργασία με τη διοίκηση της Sernam. Στις 15 Ιουνίου 2005, ο πέμπτος υποψήφιος ενημέρωσε προφορικά τη SNCF ότι δεν ήταν σε θέση να υποβάλει, έστω και υπό αίρεση, προσφορά εξαγοράς πριν από τις 30 Ιουνίου 2005.
- 9 Στις 30 Ιουνίου 2005, η SNCF αποφάσισε να συνάψει την πώληση με τη Financière Sernam, η οποία ανήκε κατά 100 % στη διοίκηση της Sernam.
- 10 Η διαδικασία μεταβιβάσεως διεξήχθη σε τέσσερα στάδια που περιγράφονται στο πρωτόκολλο συμφωνίας που υπογράφηκε στις 21 Ιουλίου 2005 από την SNCF, τη Sernam, την SAS Sernam Xpress, μία από τις 10 θυγατρικές που ανήκουν κατά 100 % στη Sernam, και από τη Financière Sernam. Πρώτον, η SNCF ανακεφαλαιοποίησε τη Sernam με ποσό 57 εκατομμυρίων ευρώ. Δεύτερον, η Sernam πραγματοποίησε προς όφελος της Sernam Xpress μερική εισφορά για τα στοιχεία του ενεργητικού. Η εισφορά αυτή αφορούσε όλα τα στοιχεία του ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων των 57 εκατομμυρίων ευρώ της ανακεφαλαιοποίησης, καθώς και του παθητικού της Sernam, με εξαίρεση ορισμένα χρηματοπιστωτικά στοιχεία του παθητικού συνολικού ύψους 38,5 εκατομμυρίων ευρώ. Σε αντάλλαγμα αυτής της εισφοράς, η Sernam απέκτησε ένα μερίδιο της Sernam Xpress ονομαστικής αξίας 100 ευρώ. Τρίτον, αμέσως μετά την πραγματοποίηση της εισφοράς, η Sernam Xpress προέβη σε αύξηση κεφαλαίου ύψους 2 εκατομμυρίων ευρώ, την οποία κάλυψε πλήρως η SNCF. Με την πράξη

αυτή, η αναιρεσείουσα απέκτησε την πλειοψηφία των μεριδίων της Sernam Xpress. Τέταρτον, η Sernam και η SNCF μεταβίβασαν έναντι τιμήματος δύο εκατομμυρίων ευρώ στη Financière Sernam το σύνολο των μεριδίων τους στη Sernam Xpress.

- 11 Μετά τη μεταβίβαση αυτή, η Sernam τέθηκε υπό δικαστική εκκαθάριση στις 15 Δεκεμβρίου 2005. Το ποσό των 41 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο αντιστοιχούσε στην κρατική ενίσχυση που έπρεπε να επιστραφεί βάσει της αποφάσεως Sernam 2, εγγράφηκε στο παθητικό της εκκαθάρισης της Sernam. Από το ποσό αυτό, η SNCF ανέκτησε πράγματι 2,75 εκατομμύρια ευρώ κατά το πέρας της διαδικασίας δικαστικής εκκαθάρισης.
- 12 Στις 24 Ιουνίου 2005, υποβλήθηκε στην Επιτροπή μια πρώτη καταγγελία για πλημμελή εφαρμογή της αποφάσεως Sernam 2. Με επιστολές της 10ης Απριλίου 2006 και της 23ης Απριλίου 2007, ένας δεύτερος ενδιαφερόμενος υπέβαλε επίσης καταγγελία στην Επιτροπή. Οι δύο καταγγέλλοντες υποστήριζαν, κατ' ουσίαν, ότι η απόφαση Sernam 2 είχε εφαρμοστεί με τρόπο καταχρηστικό.
- 13 Με απόφαση της 16ης Ιουλίου 2008, με τίτλο «Κρατική ενίσχυση – Γαλλία – Κρατική ενίσχυση C 37/08 – Εφαρμογή της απόφασης Sernam 2 – Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο [108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ]» (ΕΕ 2009, C 4, σ. 5), η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία εξετάσεως που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ η οποία οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως Sernam 3, στις 9 Μαρτίου 2012.
- 14 Με την τελευταία αυτή απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι η ασύμβατη με την εσωτερική αγορά ενίσχυση, ύψους 41 εκατομμυρίων ευρώ, δεν είχε ανακτηθεί. Η Επιτροπή έκρινε, επίσης, ότι η διαδικασία μεταβίβασης δεν ήταν σύμφωνη με τους όρους του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση αναδιάρθρωσης ύψους 503 εκατομμυρίων ευρώ, που είχε εγκριθεί υπό όρους με την απόφαση Sernam 2, είχε εφαρμοστεί με τρόπο καταχρηστικό. Επιπλέον, η Επιτροπή έκρινε ότι τα μέτρα που έλαβε η SNCF προκειμένου να λάβει χώρα η εν λόγω μεταβίβαση αποτελούσαν νέες κρατικές ενισχύσεις ασύμβατες με την εσωτερική αγορά. Οι νέες αυτές ενισχύσεις περιλάμβαναν την ανακεφαλαιοποίηση ύψους 57 εκατομμυρίων ευρώ της Sernam από την SNCF, την παραίτηση της SNCF από την αξίωσή της έναντι της Sernam ύψους 38,5 εκατομμυρίων ευρώ καθώς και τις εγγυήσεις που παρέσχε η SNCF κατά τη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων της Sernam στη Financière Sernam, με εξαίρεση την εγγύηση που παρασχέθηκε στους σιδηροδρομικούς υπαλλήλους.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 15 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Ιουνίου 2012, η νυν αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως Sernam 3.
- 16 Η αναιρεσείουσα προέβαλε προς στήριξη της προσφυγής της έξι λόγους ακυρώσεως. Οι λόγοι αυτοί αφορούσαν, αφενός, προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, καθόσον η Επιτροπή διατύπωσε, στην απόφαση Sernam 3, την άποψη περί μη εφαρμογής στη συγκεκριμένη περίπτωση του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή η οποία δεν περιλαμβανόταν στην απόφαση για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, δεύτερον, παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, τρίτον, παράβαση της υποχρέωσης τηρήσεως εύλογης προθεσμίας και παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου, τέταρτον, πλάνη περί το δίκαιο και περί τα πράγματα στην οποία υπέπεσε η Επιτροπή καθόσον έκρινε ότι η μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam δεν πληρούσε τους όρους του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, πέμπτον, πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε η Επιτροπή καθόσον έκρινε ότι η υποχρέωση ανακτήσεως της κρατικής ενισχύσεως των 41 εκατομμυρίων ευρώ που κρίθηκε ασύμβατη με την εσωτερική αγορά από την απόφαση Sernam 2 μεταβιβάστηκε στη Financière Sernam και στις θυγατρικές της, και, τέλος, έκτον,

πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε η Επιτροπή, καθόσον έκρινε ότι τα μέτρα που προβλέπονταν από το πρωτόκολλο συμφωνίας της 21ης Ιουλίου 2005 περιλάμβαναν νέες κρατικές ενισχύσεις υπέρ της Sernam Xpress και της Financière Sernam.

- 17 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο, χωρίς να αποφανθεί επί της ενστάσεως απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή κατά της πρωτοδίκως ασκηθείσας προσφυγής, απέρριψε την προσφυγή στο σύνολό της, μολοντί δέχθηκε το επιχείρημα της SNCF ότι η Επιτροπή εσφαλμένα είχε θεωρήσει ότι η μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam σε αρνητική τιμή δεν συνιστούσε πώληση. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 100 έως 108 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η έννοια της «πωλήσεως» δεν αποκλείει κατ' ανάγκην ότι η επίμαχη μεταβίβαση πραγματοποιείται σε αρνητική τιμή.

Τα αιτήματα των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου

- 18 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η SNCF ζητεί από το Δικαστήριο:
- να κρίνει την αίτηση αναιρέσεως παραδεκτή και βάσιμη·
 - να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, και
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 19 Η Επιτροπή, η Mory SA και η Mory Team ζητούν την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως και την καταδίκη της αναιρεσείουσας στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 20 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι έκρινε, με τις σκέψεις 194 και 195 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο σκοπός του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 ήταν η διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας της Sernam.
- 21 Καταρχάς, κατά την αναιρεσείουσα, το συμπέρασμα αυτό στηρίζεται σε πλάνη περί το δίκαιο. Η πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 σήμαινε ότι το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού της επιχειρήσεως θα μεταβιβαστούν όλα μαζί σε έναν και μόνον αγοραστή. Επομένως, η έννοια της μεταβιβάσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού θα είχε ως αναπόφευκτη συνέπεια τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως.
- 22 Συναφώς, κατά την άποψη της αναιρεσείουσας, το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ελλιπή αιτιολογία, καθόσον δεν διευκρίνισε με ποιο τρόπο η μεταβίβαση του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam όλων μαζί σε έναν και μόνον

- αγοραστή, ο οποίος επιπλέον, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως Sernam 2, αναμενόταν να ανακτήσει τα μερίδια αγοράς που θα ελευθερώνονταν από τη Sernam, μπορούσε να οδηγήσει στη διακοπή των οικονομικών δραστηριοτήτων της.
- 23 Επιπλέον, κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι υποστήριξε ότι ο σκοπός της μεταβίβασης όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam ήταν η διακοπή των δραστηριοτήτων της, ενώ η ίδια η Επιτροπή διευκρίνισε, στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψεις 68 έως 70), και της 19ης Οκτωβρίου 2005, CDA Datenträger Albrechts κατά Επιτροπής (T-324/00, EU:T:2005:364, σκέψη 73), ότι το αποτέλεσμα μιας τέτοιας μεταβίβασης ήταν η συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας μιας επιχειρήσεως.
- 24 Στη συνέχεια, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως Sernam 2 ορίζει σαφώς τον σκοπό που επιδιώκεται με τη μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, ήτοι ότι η Sernam δεν θα λειτουργεί πλέον με την προηγούμενη νομική μορφή της και ότι τα μερίδιά της στην αγορά θα ελευθερωθούν προς όφελος του ανεξάρτητου αγοραστή. Ο επιδιωκόμενος σκοπός, όπως προκύπτει από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως, θεωρούμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψεως 217 αυτής, συνίσταται στο να παύσει στο μέλλον οποιασδήποτε κεφαλαιουχικός δεσμός μεταξύ της SNCF και της θυγατρικής της, προκειμένου να αποτραπεί η χορήγηση νέων κρατικών ενισχύσεων.
- 25 Αναφέροντας, στις σκέψεις 194 και 195 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο σκοπός της μεταβίβασης όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam ήταν η διακοπή της οικονομικής δραστηριότητάς της, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε έναν σκοπό ο οποίος δεν προκύπτει ούτε από το διατακτικό ούτε από τις αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως Sernam 2. Ομοίως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στη σκέψη 218 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αναφέρθηκε σε έναν αγοραστή που θα ενσωμάτωνε τα στοιχεία του ενεργητικού της Sernam στη δική του εμπορική στρατηγική, ενώ η προϋπόθεση αυτή δεν περιλαμβάνεται στο γράμμα της αιτιολογικής σκέψεως 217 της αποφάσεως Sernam 2, το οποίο αναφέρεται απλώς σε ανεξάρτητο αγοραστή, ήτοι χωρίς νομικούς δεσμούς με την SNCF. Με τον τρόπο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο υιοθέτησε μια ερμηνεία η οποία αποκλίνει από το γράμμα της αποφάσεως αυτής, μολονότι τούτο δεν καταλείπει περιθώρια αμφιβολίας.
- 26 Ωστόσο, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ερμηνεία του διατακτικού μιας πράξεως υπό το πρίσμα των αιτιολογικών σκέψεων που οδήγησαν στην έκδοσή της χωρεί μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες το διατακτικό αυτό δεν είναι αρκούντως σαφές (απόφαση της 19ης Ιουνίου 1980, Roudolff, 803/79, EU:C:1980:166, σκέψη 7). Εφαρμόζοντας την ερμηνευτική αυτή αρχή στην προκειμένη περίπτωση, καίτοι οι όροι του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 δεν δικαιολογούν κάτι τέτοιο, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε την απόφαση αυτή.
- 27 Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, αντιφατική αιτιολογία, καθόσον έκρινε, με τις σκέψεις 194 και 195 της αποφάσεως αυτής, ότι η αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως Sernam 2 προέβλεπε σαφώς ότι ο σκοπός της μεταβίβασης όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού ήταν η διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας της Sernam, και ταυτόχρονα, με τη σκέψη 218 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η ίδια αιτιολογική σκέψη μπορούσε να «δώσει την εντύπωση συνέχισης της οικονομικής δραστηριότητας» της.
- 28 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Mory SA και τη Mory Team, φρονεί ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 29 Πρέπει, καταρχάς, να απορριφθεί η αιτίαση σχετικά με τις ερμηνευτικές μεθόδους που ακολουθεί το Γενικό Δικαστήριο. Στις σκέψεις 86 και 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, προκειμένου να τις εφαρμόσει, την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία, αφενός, για την ερμηνεία μιας διατάξεως του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και τα συμφραζόμενά της και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, Nintendo, C-24/16 και C-25/16, EU:C:2017:724, σκέψη 70 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και, αφετέρου, το διατακτικό μιας πράξεως της Ένωσης συνδέεται άρρηκτα με την αιτιολογία της, οπότε πρέπει να ερμηνεύεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, με βάση τους λόγους που οδήγησαν στην έκδοσή της (απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2011, eDate Advertising κ.λπ., C-509/09 και C-161/10, EU:C:2011:685, σκέψη 55 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 30 Καθόσον η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο, οσάκις ιδίως προβάλλει παραμόρφωση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εκτίμηση του σκοπού της διατάξεως αυτής, υπενθυμίζεται ότι, με τη σκέψη 191 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, από τις αιτιολογικές σκέψεις 200 και 208 έως 211 της αποφάσεως αυτής, οι οποίες περιλαμβάνονται στο τμήμα με τίτλο «Πρόληψη των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού – ειδικά αντισταθμιστικά μέτρα», προκύπτει ότι η εν λόγω απόφαση αποσκοπούσε στον καθορισμό των αντισταθμίσεων λόγω της ενισχύσεως που έλαβε η Sernam και της καταχρηστικής εφαρμογής της, απαιτώντας από αυτή να αποσυρθεί «συνεχώς από τμήματα της αγοράς που είχαν ουσιαστικά διαρθρωτική υπερεπάρκεια δυναμικού», προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο μια «επιχείρηση, η οποία θα όφειλε να παύσει τις δραστηριότητές της, λόγω δεδηλωμένων δυσχερειών, να κατέχει με τεχνητό τρόπο άκρως οριζόμενα μερίδια της αγοράς σε βάρος ανταγωνιστριών επιχειρήσεων οικονομικά υγιών».
- 31 Εξ αυτού προκύπτει, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 192 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της αποφάσεως Sernam 2 είχε ως σκοπό να «εξαλειφθεί η παρουσία της Sernam στην αγορά με διαρθρωτική υπερεπάρκεια δυναμικού, προκειμένου να αποτραπεί κάθε στρέβλωση του ανταγωνισμού συνδεδεμένη με τη χορήγηση της ενισχύσεως αναδιαρθρώσεως ύψους 503 εκατομμυρίων ευρώ», απαιτώντας την ανάληψη των δραστηριοτήτων οδικών μεταφορών της Sernam από άλλες επιχειρήσεις και τη στροφή των δραστηριοτήτων της Sernam προς τις σιδηροδρομικές μεταφορές.
- 32 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, διαπίστωσε, με τη σκέψη 193 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως Sernam 2, καθόσον αναφερόταν στην ελευθέρωση των μεριδίων της στην αγορά προς όφελος του ανεξάρτητου αγοραστή, εντασσόταν, όπως και οι αιτιολογικές σκέψεις 200 και 208 έως 211 της εν λόγω αποφάσεως, στο τμήμα αυτής που αφορούσε την πρόληψη των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και, αφετέρου, επισήμανε, με τη σκέψη 194 της αποφάσεως αυτής, ότι «οι δύο παράγραφοι του άρθρου 3 της αποφάσεως Sernam 2, οι οποίες είναι ρητώς εναλλακτικές, έθεταν όρους για την ενίσχυση αναδιαρθρώσεως των 503 εκατομμυρίων ευρώ και επιδίωκαν τον ίδιο σκοπό προλήψεως των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που θα προκαλούσε η εν λόγω ενίσχυση».
- 33 Επομένως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε εξ αυτού, με τις σκέψεις 194 και 195 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο σκοπός της πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, που προβλέπεται από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, θεωρούμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 217 αυτής, συνίστατο στη διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας της Sernam και στην εξαφάνιση αυτής, πράγμα το οποίο κατέστησε περιττή την τήρηση των όρων του άρθρου 3, παράγραφος 1, της εν λόγω αποφάσεως.

- 34 Όσον αφορά την τήρηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από την αιτιολογία μιας αποφάσεως πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου ούτως ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η απόφαση αυτή και το Δικαστήριο να δύναται να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχό του (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 4ης Απριλίου 2017, Διαμεσολαβητής κατά Staelen, C-337/15 P, EU:C:2017:256, σκέψη 83 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 35 Πάντως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι σκέψεις 191 έως 195 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπως συνοψίζονται στις σκέψεις 30 έως 33 της παρούσας αποφάσεως, εκθέτουν επαρκώς κατά νόμον τους λόγους για τους οποίους το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ο σκοπός της μεταβίβασης όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam ήταν η διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης αυτής.
- 36 Το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε αντιφατική αιτιολογία ωσαύτως δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Πράγματι, επισημαίνεται ότι, καίτοι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 218 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως Sernam 2, ο αγοραστής όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού θα μπορούσε de facto να συνεχίσει τις δικές του δραστηριότητες με τα στοιχεία του ενεργητικού της Sernam, πράγμα που μπορούσε να δημιουργήσει την εντύπωση συνεχίσεως της οικονομικής δραστηριότητας της εν λόγω επιχείρησης, εντούτοις επισήμανε αμέσως ότι «έπρεπε να πρόκειται για τη δραστηριότητα ενός οποιουδήποτε άλλου φορέα ξένου προς τη Sernam, δηλαδή του αγοραστή, ο οποίος ενσωματώνει τα στοιχεία του ενεργητικού της Sernam στη δική του οικονομική στρατηγική, στοιχείο χωρίς το οποίο δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι τα μερίδια του δικαιούχου “ελευθερώθηκαν” στην αγορά».
- 37 Εξάλλου, με τη διευκρίνιση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο απλώς επιβεβαίωσε, χωρίς να παραμορφώσει το περιεχόμενο της αποφάσεως Sernam 2, ότι η εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως αυτής προϋποθέτει την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam σε ανεξάρτητο αγοραστή.
- 38 Περαιτέρω, το επιχείρημα με το οποίο προβάλλεται ότι η θέση που υποστήριξε η Επιτροπή με το υπόμνημά της απαντήσεως διαφέρει από εκείνη που υποστήριξε στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψεις 68 έως 70), και της 19ης Οκτωβρίου 2005, CDA Datenträger Albrechts κατά Επιτροπής (T-324/00, EU:T:2005:364, σκέψη 73), χωρίς να διευκρινίζεται σε τι συνίσταται η πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την εκτίμηση του σκοπού του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2016, SV Capital κατά ABE, C-577/15 P, EU:C:2016:947, σκέψη 69).
- 39 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτο και εν μέρει αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 40 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, με τη σκέψη 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ερμήνευσε τον όρο «πώληση» ο οποίος απαντά στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 υπό την έννοια ότι παραπέμπει σε πραγματική μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού κατά την ημερομηνία της 30ής Ιουνίου 2005. Όμως, ούτε το άρθρο 3, παράγραφος 2, ούτε η αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως Sernam 2 αναφέρονται σε μια τέτοια μεταβίβαση. Επιπλέον, σύμφωνα με το γαλλικό δίκαιο και ειδικότερα το

άρθρο 1583 του αστικού κώδικα, η πώληση προκύπτει από τη συμφωνία μεταξύ αγοραστή και πωλητή, μόλις αυτοί συμφωνήσουν ως προς το πράγμα και το τίμημα, έστω και αν το πράγμα δεν έχει ακόμη παραδοθεί, ούτε έχει καταβληθεί το τίμημα. Επομένως, αποδίδοντας στον όρο «πώληση» μια έννοια η οποία, καθόσον βαίνει πέραν των σαφών όρων που χρησιμοποίησε η Επιτροπή, δεν προκύπτει ούτε από το διατακτικό ούτε από τις αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως Sernam 2 και η οποία προσκρούει στην έννοια που ο όρος αυτός έχει στις εθνικές έννομες τάξεις, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε την έννοια του όρου «πώληση» και με τον τρόπο αυτό υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

41 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

42 Παρατηρείται ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 30 έως 33 της παρούσας αποφάσεως, ο σκοπός του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψεως 217 αυτής, συνίστατο στο να διασφαλίσει την πραγματική ελευθέρωση των μεριδίων αγοράς προς όφελος του ανεξάρτητου αγοραστή.

43 Επομένως, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η τήρηση της χρονικής προϋπόθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, κατά την οποία η εν λόγω διάταξη μπορούσε να τύχει εφαρμογής «[σ]ε περίπτωση που η Sernam [θα πωλούσε] όλ[α] μαζί τ[α] στοιχεί[α] του ενεργητικού της το αργότερο μέχρι τις 30 Ιουνίου 2005», επέβαλε την πραγματική μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού κατά την ημερομηνία αυτή και διαπίστωσε, με τη σκέψη 91 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η εν λόγω καταληκτική ημερομηνία δεν είχε τηρηθεί.

44 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– *Επιχειρήματα των διαδίκων*

45 Με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τις σκέψεις 118 και 124 της αποφάσεως αυτής, ότι η πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, έπρεπε να αφορά μόνον τα στοιχεία του ενεργητικού.

46 Πρώτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, επαναλαμβάνοντας απλώς το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, καθώς και την αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως αυτής, προκειμένου, αφενός, να διαπιστώσει, με τη σκέψη 117 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απόφαση Sernam 2 «αντιδιαστέλλει σαφώς την “εξ ολοκλήρου πώληση της Sernam (με τα στοιχεία ενεργητικού της και παθητικού της)” από την “πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού” της Sernam» και, αφετέρου, εξ αυτού να συναγάγει, με τις σκέψεις 118 και 124 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η Επιτροπή ορθώς θεώρησε ότι η πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού έπρεπε να αφορά μόνον τα στοιχεία του ενεργητικού, αποκλείοντας τα στοιχεία του παθητικού, προέβη σε ουσιαστικά αναπόδεικτη κατηγορηματική κρίση, με συνέπεια η εν λόγω απόφαση να είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη.

- 47 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα φρονεί ότι η διάκριση στην οποία προβαίνει το Γενικό Δικαστήριο μεταξύ της πωλήσεως του συνόλου της Sernam, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, και της πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού, χωρίς τα στοιχεία του παθητικού, είναι εσφαλμένη.
- 48 Καταρχάς, κατά την αναιρεσείουσα, μια τέτοια διάκριση θα συνιστούσε παραμόρφωση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, στο μέτρο που η διάταξη αυτή ουδόλως ορίζει ότι τα στοιχεία του ενεργητικού έπρεπε να πωληθούν χωριστά, αποκλεισμένων οποιωνδήποτε στοιχείων του παθητικού.
- 49 Εν συνεχεία, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί το συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου, που περιλαμβάνεται στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά το οποίο η ερμηνεία της πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού υπό την έννοια ότι μπορεί να συμπεριλαμβάνει τα στοιχεία του παθητικού θα ισοδυναμούσε με άρνηση της διαφοράς μεταξύ των δύο όρων που προβλέπονται εναλλακτικώς στο άρθρο 3 της αποφάσεως Sernam 2 και των δύο επιλογών πωλήσεως που προβλέπονται στην αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως αυτής.
- 50 Οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η πρώτη επιλογή, ήτοι αυτή της πωλήσεως της Sernam στο σύνολό της, έχουν ως στόχο να μετριάσουν τις αρνητικές για τους ανταγωνιστές συνέπειες της διατηρήσεως στην αγορά της Sernam επιβάλλοντας την ανάληψη των δραστηριοτήτων οδικών μεταφορών της Sernam από άλλες επιχειρήσεις και τη στροφή των δραστηριοτήτων της προς τη σιδηροδρομική μεταφορά φορτίου. Οι προϋποθέσεις αυτές δεν δικαιολογούνται στο πλαίσιο της δεύτερης επιλογής, ήτοι της μεταβιβάσεως των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, δεδομένου ότι η Sernam δεν θα δραστηριοποιούνταν πλέον υπό την προηγούμενη νομική μορφή της και θα είχε ελευθερώσει τα μερίδιά της στην αγορά προς όφελος ενός ανεξάρτητου αγοραστή. Οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται καθεμιά από τις δύο επιλογές είναι επομένως πολύ διαφορετικές.
- 51 Τέλος, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού που προβάλλεται ότι επιδιώκει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, η προσθήκη του παθητικού στα στοιχεία του ενεργητικού δεν έχει καμία επίπτωση στη συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας, αλλά, ενδεχομένως, επηρεάζει μόνον την αποτίμησή.
- 52 Αν ο σκοπός του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 συνίστατο στη διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας της Sernam, η διάταξη αυτή θα έπρεπε να αναφέρεται σε έναν τρόπο μεταβιβάσεως που να καθιστά δυνατή την επίτευξη του ως άνω σκοπού, όπως είναι η μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού χωριστά ή κατά ομάδες.
- 53 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 54 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα ότι η διάκριση στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο μεταξύ της πωλήσεως του συνόλου της Sernam, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, και της πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού, χωρίς τα στοιχεία του παθητικού, είναι εσφαλμένη, υπενθυμίζεται εξ αρχής ότι, όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 30 έως 33 της παρούσας αποφάσεως, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 3 της αποφάσεως Sernam 2, αποτελούν δύο εναλλακτικές επιλογές που επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, ήτοι την διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας της Sernam σε μια αγορά με διαρθρωτική υπερεπάρκεια δυναμικού.
- 55 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι η αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως Sernam 2 διευκρινίζει ότι, αν οι δραστηριότητες της Sernam έπρεπε να συνεχιστούν στο πλαίσιο μιας πωλήσεως της στο σύνολό της, συμπεριλαμβανουσας τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, οι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω αποφάσεως θα έπρεπε να τηρηθούν. Αντιθέτως, τούτο δεν θα

- συνέβαινε στην περίπτωση μεταβίβασης όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, καθόσον η διακοπή των δραστηριοτήτων της θα αποτελούσε συνέπεια της ελευθέρωσης των μεριδίων της εταιρίας αυτής στην αγορά προς όφελος ενός ανεξάρτητου αγοραστή και της απεμπλοκής της από έναν τομέα που χαρακτηρίζεται από διαρθρωτική υπερεπάρκεια δυναμικού.
- 56 Επομένως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 117 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απόφαση Sernam 2 προέβαινε σε σαφή διάκριση της πώλησεως του συνόλου της Sernam, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, από την πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της, και εξ αυτού συνήγαγε, με τις σκέψεις 118 και 124 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, που προβλέπεται από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, θεωρούμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψεως 217 της αποφάσεως αυτής, έπρεπε να νοείται υπό την έννοια ότι αποκλείει τα στοιχεία του παθητικού.
- 57 Αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, διαφορετική ερμηνεία θα ισοδυναμούσε, όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με άρνηση της διαφοράς μεταξύ των δύο όρων που προβλέπονται εναλλακτικώς στο άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως Sernam 2.
- 58 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας, με το σημείο 47 των προτάσεών του, αν ακολουθείτο η συλλογιστική της αναιρεσείουσας, θα ήταν δυνατή η πώληση του συνόλου σχεδόν της Sernam και η εκ μέρους της συνέχιση της δραστηριότητάς της χωρίς να χρειάζεται να τεθούν σε εφαρμογή τα αντισταθμιστικά μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της αποφάσεως Sernam 2, γεγονός που θα στερούσε από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως αυτής οποιαδήποτε πρακτική αποτελεσματικότητα.
- 59 Όσον αφορά, δεύτερον, την έλλειψη αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως την οποία επικαλείται η αναιρεσείουσα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πληροί τις απαιτήσεις αιτιολογήσεως που βαρύνουν το Γενικό Δικαστήριο, δεδομένου ότι αυτό εξέθεσε, στις σκέψεις 117 έως 119 της εν λόγω αποφάσεως, τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού θα έπρεπε να αφορά μόνον τα στοιχεία του ενεργητικού.
- 60 Κατόπιν των προεκτεθέντων, το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 61 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε, με τις σκέψεις 163 και 164 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam δεν είχε πραγματοποιηθεί μετά από ανοικτή και διαφανή διαδικασία υποβολής προσφορών, όπως απαιτεί το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, για τον λόγο ότι αυτή που είχε αρχικά συμμετάσχει στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών ήταν η κοινοπραξία που είχε συστήσει ο πέμπτος υποψήφιος σε συνεργασία με τη διοίκηση της Sernam, και όχι τα μέλη της ατομικώς, και ότι η διοίκηση δεν είχε, επομένως, συμμετάσχει αυτοτελώς στη διαδικασία από την αρχή. Ούτε από την απόφαση Sernam 2 ούτε από το δίκαιο της Ένωσης προκύπτει ότι ο υποψήφιος που τελικά επιλέγεται μετά από διαδικασία υποβολής προσφορών πρέπει να έχει συμμετάσχει αυτοτελώς στη διαδικασία εξαρχής.

- 62 Η αναιρεσείουσα υπενθυμίζει ότι ο πέμπτος υποψήφιος και η διοίκηση της Sernam είχαν συμμετάσχει, στο πλαίσιο κοινοπραξίας, στη διαδικασία υποβολής προσφορών εξαρχής και είχαν προτείνει τη λιγότερο αρνητική τιμή για όλα μαζί τα στοιχεία του ενεργητικού. Μόνο μετά την απόσυρση του πέμπτου υποψηφίου η διοίκηση της Sernam αποφάσισε να συνεχίσει τη διαδικασία και να υποβάλει μόνη της την προσφορά εξαγοράς που είχε αρχικά υποβάλει η κοινοπραξία. Ως εκ τούτου, η αναιρεσείουσα φρονεί ότι οι περιστάσεις αυτές πληρούν τις απαιτήσεις περί ανοικτού και διαφανούς χαρακτήρα της διαδικασίας υποβολής προσφορών, όπως αυτές προκύπτουν από την πρακτική που ακολουθεί η Επιτροπή με τις αποφάσεις της και από τη νομολογία του Δικαστηρίου.
- 63 Συγκεκριμένα, κατά την αναιρεσείουσα, σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθεί η Επιτροπή, απαιτείται όλα τα μέρη, είτε τους έχει ζητηθεί είτε όχι, τα οποία είναι πιθανόν να ενδιαφέρονται για την επίμαχη απόκτηση, να έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν προσφορά και, προς τον σκοπό αυτό, να διαθέτουν τις ίδιες δυνατότητες πληροφόρησης και τις ίδιες προθεσμίες. Επιπλέον, με τις αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψη 95), και της 19ης Οκτωβρίου 2005, CDA Datenträger Albrechts κατά Επιτροπής (T-324/00, EU:T:2005:364, σκέψη 73), έγινε δεκτό ότι το γεγονός ότι η πώληση δεν πραγματοποιήθηκε άμεσα, αλλά αυτής προηγήθηκαν άκαρπες προσπάθειες με άλλη εταιρία, συνιστά στοιχείο που αποδεικνύει ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν αρκούντως ανοικτή και διαφανής.
- 64 Επιπροσθέτως, η αναιρεσείουσα φρονεί ότι είναι δυνατό να γίνει δεκτό ότι οι αρχές του ανοικτού και διαφανούς χαρακτήρα όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις μπορούν να εφαρμοσθούν κατ' αναλογία στις διαδικασίες για τη μεταβίβαση στοιχείων του ενεργητικού. Πλην όμως, από την οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ 2014, L 94, σ. 65), καθώς και από την οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ 2014, L 94, σ. 1), προκύπτει ότι το δίκαιο της Ένωσης επιτρέπει την ανάθεση μιας τέτοιας σύμβασης σε μια επιχείρηση, χωρίς δημοσιότητα και χωρίς προηγούμενο διαγωνισμό μετά την αποτυχία μιας διαδικασίας, έστω και αν η επιχείρηση δεν είχε συμμετάσχει στην πρώτη αυτή διαδικασία και χωρίς τούτο να αποτελεί παραβίαση των αρχών περί ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας. Οι αρχές αυτές θα έπρεπε κατά μείζονα λόγο να θεωρείται ότι τηρούνται όταν τα στοιχεία του ενεργητικού μεταβιβάζονται στον τελευταίο ενδιαφερόμενο, τον μόνο που υπέβαλε δεσμευτική προσφορά και, επομένως, συμμετείχε σε ολόκληρη τη διαδικασία, αρχικώς σε συνεργασία με κοινοπραξία της οποίας το άλλο μέρος παραιτήθηκε στην πορεία της διαδικασίας.
- 65 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος ή, επικουρικώς, αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 66 Καταρχάς, χωρίς να απαιτείται να εξετασθεί τυχόν αναλογία μεταξύ της διαδικασίας υποβολής προσφορών όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση και των αρχών που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις, περί της οποίας γίνεται λόγος στη σκέψη 64 της παρούσας αποφάσεως, επισημαίνεται ότι το επιχείρημα που αντλεί η αναιρεσείουσα από την εν λόγω τυχόν αναλογία βασίζεται στο γεγονός ότι, μετά το πέρας της διαδικασίας υποβολής προσφορών, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά. Ωστόσο, ένα τέτοιο επιχείρημα δεν μπορεί να ευδοκιμήσει παρά μόνον αν τεθεί υπό αμφισβήτηση η διαπίστωση περί των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 170 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σύμφωνα με την οποία «ο “τελευταίος ενδιαφερόμενος” της διαφανούς και ανοικτής διαδικασίας υποβολής προσφορών ήταν ο τέταρτος υποψήφιος. [...] Όπως, όμως, επισημαίνει η Επιτροπή στα έγγρατά της, μετά την απόσυρση του πέμπτου υποψηφίου, έπρεπε πλέον η προσφεύγουσα να στραφεί στον τέταρτο υποψήφιο, ο οποίος συμμετείχε εξαρχής στη διαδικασία και είχε επίσης εκδηλώσει το ενδιαφέρον του μετά το πέρας του δεύτερου γύρου». Το εν λόγω επιχείρημα, με το οποίο ζητείται από το Δικαστήριο να υποκαταστήσει

με τη δική του ανάλυση την ανάλυση στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της κυριαρχικής εκτιμήσεώς του όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία, είναι επομένως απαράδεκτο και πρέπει να απορριφθεί.

- 67 Εν συνεχεία, η πρακτική που ακολουθεί η Επιτροπή με τις αποφάσεις της ή με τις κατευθυντήριες γραμμές της, ακόμη και αν υποτεθεί ότι συνηγορεί υπέρ του επιχειρήματος της αναιρεσείουσας, δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να δεσμεύσει το Δικαστήριο κατά την ερμηνεία των κανόνων της Ένωσης (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2015, *Electrabel και Dunamenti Erőmű κατά Επιτροπής*, C-357/14 P, EU:C:2015:642, σκέψη 68).
- 68 Εν πάση περιπτώσει, όπως ορθώς υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 183 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο ανοικτός και διαφανής χαρακτήρας μιας διαδικασίας υποβολής προσφορών αξιολογείται βάσει μιας δέσμης ενδείξεων που αφορούν τις ειδικές περιστάσεις εκάστης υποθέσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, *Γερμανία κατά Επιτροπής*, C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψη 95).
- 69 Ως εκ τούτου, υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως, το Γενικό Δικαστήριο, καθόσον διαπίστωσε, με τις σκέψεις 170 και 171 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επιλεγείσα προσφορά δεν προερχόταν από υποψήφιο που συμμετείχε αυτοτελώς στη διαδικασία υποβολής προσφορών από την αρχή της διαδικασίας αυτής, ορθώς έκρινε, με τη σκέψη 174 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η απαίτηση σχετικά με τον ανοικτό και διαφανή χαρακτήρα της διαδικασίας δεν είχε τηρηθεί.
- 70 Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 71 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά, με τις σκέψεις 165 έως 167 και 170 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον έκρινε ότι η δεσμευτική προσφορά της διοικήσεως της Sernam δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι προέκυψε μετά από ανοικτή και διαφανή διαδικασία υποβολής προσφορών για τον λόγο ότι η προσφορά αυτή ήταν πολύ δυσμενέστερη για τον πωλητή από τις προκαταρκτικές προσφορές που υπέβαλαν κατά τον δεύτερο γύρο της διαδικασίας υποβολής προσφορών ο τέταρτος και ο πέμπτος υποψήφιος.
- 72 Κατά την αναιρεσείουσα, η ανάλυση αυτή στηρίζεται σε παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως. Το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι το ποσό της ανακεφαλαιοποίησεως που πρότειναν οι δύο αυτοί υποψήφιοι προϋπέθετε κατ' ανάγκην ότι θα παραμείνει στα ταμειακά διαθέσιμα της Sernam, κατά την ημερομηνία ολοκληρώσεως της πράξεως, το ποσό που περιλαμβάνεται στον ισολογισμό του 2004, ήτοι 49,2 εκατομμύρια ευρώ. Πλην όμως, η προσφορά που υπέβαλε η διοίκηση της Sernam, στις 30 Ιουνίου 2005, η οποία αναφερόταν σε ανακεφαλαιοποίηση ύψους 59 εκατομμυρίων ευρώ, λάμβανε υπόψη τη σημαντική μείωση των ταμειακών διαθεσίμων της Sernam μεταξύ της 31ης Δεκεμβρίου 2004 και της 30ής Ιουνίου 2005.
- 73 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος ή, επικουρικός, αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 74 Στο μέτρο που η αναιρεσείουσα επικρίνει την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτίμηση των προσφορών που υποβλήθηκαν από τη διοίκηση της Sernam και από τον τέταρτο και τον πέμπτο υποψήφιο, αρκεί η διαπίστωση ότι επιδιώκει να αμφισβητήσει ένα από τα στοιχεία που οδήγησαν το Γενικό Δικαστήριο να κρίνει, με τη σκέψη 174 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προσφορά της διοικήσεως δεν προέκυψε από διαδικασία ανοικτού και διαφανούς διαγωνισμού.
- 75 Όπως, όμως, προκύπτει από την ανάλυση που περιέχεται στις σκέψεις 68 και 69 της παρούσας αποφάσεως σχετικά με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως, το γεγονός ότι η διοίκηση της Sernam δεν συμμετείχε αυτοτελώς στη διαδικασία υποβολής προσφορών εξαρχής αρκεί για να αποδειχθεί ότι η απαίτηση σχετικά με τον ανοικτό και διαφανή χαρακτήρα της διαδικασίας, που προβλέπεται από το άρθρο 3 παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, δεν τηρήθηκε.
- 76 Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.

Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 77 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, με τη σκέψη 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε ότι η Επιτροπή δεν συγχέει το αντικείμενο με το τίμημα της πωλήσεως, καθόσον αυτή θεώρησε ότι, μέσω των διαδοχικών ανακεφαλαιοποιήσεων της Sernam και, στη συνέχεια, της Sernam Xpress, είχε προστεθεί στο ενεργητικό της Sernam καθαρό ποσό 57 εκατομμυρίων ευρώ, κατά παράβαση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2.
- 78 Πρώτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο προβαίνοντας κατά τρόπο αυθαίρετο στη διαπίστωση, με τη σκέψη 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η Επιτροπή δεν συγχέει το αντικείμενο με το τίμημα της πωλήσεως», αιτιολόγησε ανεπαρκώς την απόφαση αυτή.
- 79 Δεύτερον, αρνούμενο να δεχθεί, με τη σκέψη 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η ανακεφαλαιοποίηση ποσού 57 εκατομμυρίων ευρώ αντιπροσώπευε την «καταβληθείσα» αρνητική τιμή για όλα μαζί τα στοιχεία του ενεργητικού της Sernam, το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε και αντιφατική αιτιολογία στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, καθόσον, με τις σκέψεις 103 και 107 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δέχθηκε ότι το δίκαιο των κρατικών ενισχύσεων δεν ασχολείται με τη νομική μορφή των συναλλαγών, αλλά με το οικονομικό περιεχόμενό τους και ότι είναι δυνατή η πώληση σε αρνητική τιμή, δηλαδή με προηγούμενη ανακεφαλαιοποίηση από τον πωλητή.
- 80 Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πολλαπλή πλάνη περί το δίκαιο. Αφενός, η εκτίμησή του, στη σκέψη 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το καθαρό ποσό των 57 εκατομμυρίων ευρώ, μέσω των διαδοχικών ανακεφαλαιοποιήσεων της Sernam και, στη συνέχεια, της Sernam Xpress, προστέθηκε στο ενεργητικό των εταιριών αυτών, είναι εσφαλμένη. Κατά την αναιρεσείουσα, η ανακεφαλαιοποίηση ύψους 57 εκατ. ευρώ δεν αποτελεί αύξηση των μεταβιβασθέντων στοιχείων του ενεργητικού, αλλά αντιστοιχεί στην αρνητική τιμή που καταβλήθηκε για την απόκτηση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam.
- 81 Αφετέρου, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε μια δεύτερη πλάνη περί το δίκαιο καθόσον διαπίστωσε, με τις σκέψεις 154 και 158 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αρνητική τιμή προκύπτει από το γεγονός ότι η υποχρέωση πωλήσεως μόνον του ενεργητικού της Sernam, χωρίς τα στοιχεία του παθητικού, δεν τηρήθηκε και ότι, αν η αναιρεσείουσα είχε συμμορφωθεί με την υποχρέωση αυτή, η τιμή πωλήσεως θα ήταν είτε θετική είτε μηδενική. Κατά την

αναιρεσείουσα, στο μέτρο που η πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού συνεπάγεται τη συνέχιση της δραστηριότητας της Sernam, το γεγονός ότι η δραστηριότητα ασκούνταν σε τομέα με διαρθρωτική υπερεπάρκεια δυναμικού και η αυτόματη μεταφορά των συμβάσεων εργασίας, κατά τα οριζόμενα στο γαλλικό δίκαιο, θα οδηγούσαν αναγκαστικά σε αρνητική αποτίμηση της δραστηριότητας. Επομένως, η ύπαρξη αρνητικής τιμής αγοράς οφείλεται όχι στην προσθήκη ορισμένων στοιχείων του παθητικού, αλλά στη μεταβίβαση μιας οντότητας η οποία ήταν διαρθρωτικά ζημιογόνος.

- 82 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 83 Όσον αφορά, πρώτον, την αιτίαση που αφορά την έλλειψη αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρατηρείται ότι, με τη σκέψη 152 της αποφάσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή έκρινε, στην αιτιολογική σκέψη 117 της αποφάσεως Sernam 3, «ότι, μέσω των ανακεφαλαιοποιήσεων της Sernam και της Sernam Xpress, είχε προστεθεί στο ενεργητικό της Sernam καθαρό ποσό 57 εκατομμυρίων ευρώ και ότι μια τέτοια αύξηση του ενεργητικού δεν επιτρεπόταν από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2».
- 84 Εξ αυτού προκύπτει ότι, υπό το πρίσμα της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέθεσε με όλη την απαιτούμενη σαφήνεια τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή δεν συγχέει το αντικείμενο με το τίμημα της πωλήσεως.
- 85 Δεύτερον, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η σκέψη 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αντιφάσκει προς τις σκέψεις 103 και 107 της ίδιας αποφάσεως. Συγκεκριμένα, οι τελευταίες αυτές σκέψεις αφορούν την ανάλυση της έννοιας της «πωλήσεως» με την οποία το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του τετάρτου λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε πρωτοδίκως, ότι η πώληση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε αρνητική τιμή, μεταξύ άλλων και με προηγούμενη ανακεφαλαιοποίηση από τον πωλητή.
- 86 Το ζήτημα αυτό διακρίνεται από το ζήτημα αν, στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή μπορούσε να θεωρήσει, όπως έπραξε στην αιτιολογική σκέψη 117 της αποφάσεως Sernam 3, ότι η αύξηση ενεργητικού είχε πραγματοποιηθεί κατά παράβαση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, ζήτημα ως προς το οποίο το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε στο πλαίσιο του τέταρτου σκέλους του τετάρτου λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε ενώπιόν του και στο οποίο αναφέρεται η σκέψη 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 87 Τρίτον, κατά το μέτρο που η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε στην πλάνη περί το δίκαιο περί της οποίας γίνεται λόγος στις σκέψεις 80 και 81 της παρούσας αποφάσεως, επιβάλλεται, αφενός, η διαπίστωση ότι, με τη σκέψη 153 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε στην παρατήρηση ότι το καθαρό ποσό των 57 εκατομμυρίων ευρώ είχε προστεθεί στο ενεργητικό μέσω ανακεφαλαιοποιήσεως της Sernam, πραγματικό στοιχείο το οποίο δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους.
- 88 Αφετέρου, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 54 έως 58 της παρούσας αποφάσεως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η συμπερίληψη των στοιχείων του παθητικού στην πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam δεν ήταν σύμφωνη με την υποχρέωση που επιβάλλει η απόφαση Sernam 2. Το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε, βάσει των ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 154 και 158 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον διαπίστωσε ότι η αρνητική τιμή που καταβλήθηκε για την πώληση του ενεργητικού της Sernam θα ήταν θετική ή μηδενική αν

είχαν πωληθεί μόνον τα στοιχεία του ενεργητικού, συνιστά εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών. Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα δεν επικαλείται παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών, η επιχειρηματολογία της πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

- 89 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 90 Με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παραμόρφωσε το άρθρο 4 της αποφάσεως Sernam 2, με τη σκέψη 278 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, και ότι κακώς έκρινε, με τη σκέψη 279 της αποφάσεως αυτής, ότι, δεδομένου ότι η Sernam εξακολουθούσε να υφίσταται οικονομικώς εντός της Sernam Xpress και, στη συνέχεια, της Financière Sernam, η εγγραφή στο παθητικό της εκκαθάρισης της Sernam της απαίτησης περί ανακτήσεως της ενισχύσεως των 41 εκατ. ευρώ ήταν αντίθετη προς τη διάταξη αυτή.
- 91 Πρώτον, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι έκρινε, με τη σκέψη 278 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η αναφορά του άρθρου 4 της αποφάσεως Sernam 2 στη συνέχιση της υπάρξεως της Sernam δεν μπορ[ούσε] παρά να σημαίνει την εξακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας της Sernam», ενώ η διάταξη αυτή προέβλεπε απλώς ότι «[η] επιστροφή της ενίσχυσης ύψους 41 εκατομμυρίων [ευρώ βάρυνε] τη [...] Sernam, εφόσον αυτή εξακολουθ[ούσε] να υφίσταται».
- 92 Κατά την αναιρεσείουσα, δεδομένου ότι η εν λόγω διάταξη είναι σαφής, πρέπει να ερμηνευθεί κατά το γράμμα της. Στο πλαίσιο αυτό, η αναφορά που γίνεται στην ύπαρξη της «Sernam» θα πρέπει να νοηθεί ως αναφορά στην ύπαρξη του νομικού προσώπου που συνιστά η Sernam. Το άρθρο 4 της αποφάσεως Sernam 2 περιορίζεται, επομένως, σε διάκριση ανάλογα με το αν το νομικό πρόσωπο «Sernam» εξακολουθεί να υφίσταται ή όχι, χωρίς να λαμβάνει υπόψη, άμεσα ή έμμεσα, το ζήτημα της διακοπής της οικονομικής του δραστηριότητας.
- 93 Η αναιρεσείουσα, παραπέμποντας στη σκέψη 77 της αποφάσεως της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, Banks (C-390/98, EU:C:2001:456), και στη σκέψη 80 της αποφάσεως της 29ης Απριλίου 2004, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-277/00, EU:C:2004:238), υποστηρίζει ότι η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, κατά την οποία, σε περίπτωση πώλησεως των στοιχείων του ενεργητικού μιας εταιρίας, δικαιούχου κρατικής ενισχύσεως, στο ένα τρίτο της τιμής της αγοράς, το όφελος της ενισχύσεως είναι ενσωματωμένο στην αγοραία τιμή, οπότε ο πωλητής διατηρεί στην πράξη το όφελος της ενισχύσεως.
- 94 Αποδίδοντας στο άρθρο 4 της αποφάσεως Sernam 2 έννοια και περιεχόμενο τα οποία δεν είναι δυνατό να έχει, λαμβανομένης υπόψη της σαφούς διατυπώσεώς του, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε την εν λόγω διάταξη και υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.
- 95 Δεύτερον, βάσει της σκέψεως 135 της αποφάσεως της 13ης Σεπτεμβρίου 2010, Ελλάδα κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-415/05, T-416/05 και T-423/05, EU:T:2010:386), και της σκέψεως 155 της αποφάσεως της 28ης Μαρτίου 2012, Ryanair κατά Επιτροπής (T-123/09, EU:T:2012:164), η αναιρεσείουσα παρατηρεί ότι η εκτίμηση περί υπάρξεως οικονομικής συνέχειας μεταξύ μιας εταιρίας δικαιούχου κρατικών ενισχύσεων και του αγοραστή των στοιχείων του ενεργητικού της, η οποία συνεπάγεται τη μεταφορά του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος που συνδέεται με το όφελος των ενισχύσεων προς τον αγοραστή των εν λόγω στοιχείων του ενεργητικού, πραγματοποιείται σε συνάρτηση με το αντικείμενο της μεταβιβάσεως, το τίμημα, την ταυτότητα των μετόχων ή των ιδιοκτητών της αποκτώσας και της

αρχικής επιχειρήσεως, το χρονικό σημείο κατά το οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά ή, ακόμη, την οικονομική λογική της συναλλαγής. Πλην όμως, το Γενικό Δικαστήριο, εφαρμόζοντας τα κριτήρια αυτά κατά την εκτίμηση της οικονομικής συνέχειας μεταξύ της Sernam και του αγοραστή όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

- 96 Καταρχάς, όσον αφορά την ταυτότητα των μετόχων, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε, με τη σκέψη 242 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι έπρεπε να εκτιμηθεί η οικονομική συνέχεια μεταξύ της Sernam και της Sernam Xpress. Στο μέτρο που το γαλλικό δίκαιο δεν επιτρέπει, ειδικότερα, να προβλέπεται σε σύμβαση πώλησεως αρνητικό τίμημα, οι όροι του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 καθιστούσαν αδύνατη την άμεση πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam στη Financière Sernam. Η μέθοδος που επελέγη, ήτοι της εισφοράς-μεταβίβασης, της οποίας προηγείται ανακεφαλαιοποίηση, διασφάλισε, στο πλαίσιο των ως άνω εθνικών νομικών περιορισμών, την αντιστοιχία με την οικονομική πραγματικότητα μιας μεταβιβάσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam προς τη Financière Sernam.
- 97 Επικεντρώνοντας την ανάλυσή του στις σχέσεις μεταξύ της Sernam και της Sernam Xpress, το Γενικό Δικαστήριο διαχώρισε τεχνητά μια ενιαία πράξη και, συνακόλουθα, παραβίασε την αρχή κατά την οποία το δίκαιο των κρατικών ενισχύσεων δεν ασχολείται με τη νομική μορφή των συναλλαγών, αλλά με το οικονομικό περιεχόμενό τους. Το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε, εξάλλου, αντιφατική αιτιολογία υπό το πρίσμα της αρχής, που υπομνήσθηκε στη σκέψη 107 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι είναι δυνατή η πώληση με αρνητικό τίμημα.
- 98 Εν συνεχεία, όσον αφορά το τίμημα της μεταβιβάσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, με τη σκέψη 255 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αρνήθηκε να λάβει υπόψη την τιμή αγοράς που καταβλήθηκε για τα στοιχεία του ενεργητικού της Sernam, μολονότι το κριτήριο αυτό είναι, βάσει ιδίως των αποφάσεων της 29ης Απριλίου 2004, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψη 86), και της 19ης Οκτωβρίου 2005, CDA Datenträger Albrechts κατά Επιτροπής (T-324/00, EU:T:2005:364, σκέψεις 97 έως 99), ένα από τα σημαντικότερα κριτήρια για να διαπιστωθεί η απουσία οικονομικής συνέχειας.
- 99 Επιπροσθέτως, όσον αφορά το αντικείμενο της μεταβιβάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε, με τη σκέψη 240 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το κριτήριο αυτό πληρούνταν για τον λόγο ότι είχε μεταβιβαστεί το σύνολο της επιχειρήσεως, κατά παράβαση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2. Ωστόσο, μόνον τα στοιχεία του παθητικού της εκκαθάρισης, και όχι το σύνολο των στοιχείων του παθητικού, είχαν προστεθεί στο ενεργητικό, γεγονός το οποίο καθιστούσε την ανάλυση στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο αλυσιτελή.
- 100 Εξάλλου, η αναιρεσείουσα βάλλει κατά της εκτιμήσεως στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 246 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, και αφορούσε το χρονικό σημείο της μεταβιβάσεως, σύμφωνα με την οποία το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι το χρονικό σημείο εφαρμογής της αποφάσεως περί ανακτήσεως παράνομης ενισχύσεως φαίνεται εξίσου πρόσφορο για την καταστράτηγηση της υποχρέωσης ανακτήσεως μιας τέτοιας ενισχύσεως με το στάδιο της επίσημης διαδικασίας εξετάσεως. Εν προκειμένω, δεν μπορεί να γίνει λόγος για καταστράτηγηση, δεδομένου ότι η ίδια η Επιτροπή προέβλεψε τη δυνατότητα πώλησεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού και ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία πωλήθηκαν στην τιμή της αγοράς.
- 101 Τέλος, όσον αφορά την οικονομική λογική της συναλλαγής, η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως κατέληξε στη διαπίστωση περί παραβιάσεως του σκοπού του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 κατά το μέτρο που η δραστηριότητα της Sernam δεν διακόπηκε. Πλην όμως, αυτή ακριβώς η διάταξη καθιστούσε δυνατή τη μεταβίβαση της δραστηριότητας της Sernam, καθόσον επιτρέπει τη μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam.

102 Η Επιτροπή φρονεί ότι τα επιχειρήματα που προβάλλονται προς στήριξη του πέμπτου λόγου αναιρέσεως είναι αλυσιτελή ή, επικουρικό, αβάσιμα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

103 Κατά το μέτρο που η αναιρεσείουσα επικρίνει, πρώτον, την ερμηνεία στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 278 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όσον αφορά τη συνέχιση της υπάρξεως της Sernam, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, μολονότι η αναιρεσείουσα επικαλείται παραμόρφωση του άρθρου 4 της αποφάσεως Sernam 2, επιδιώκει, στην πραγματικότητα, να αμφισβητήσει την ερμηνεία της διατάξεως αυτής από το Γενικό Δικαστήριο.

104 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, ο κύριος σκοπός που επιδιώκεται με την επιστροφή μιας παρανόμως καταβληθείσας κρατικής ενισχύσεως είναι η εξάλειψη της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού που προκαλείται εξαιτίας του πλεονεκτήματος που παρέσχε η παράνομη ενίσχυση (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2015, Electrabel και Dunamenti Ερόμύ κατά Επιτροπής, C-357/14 P, EU:C:2015:642, σκέψη 111 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η αποκατάσταση της καταστάσεως της προ της καταβολής της παράνομης ή ασύμβατης προς την κοινή αγορά ενισχύσεως συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για τη διατήρηση της πρακτικής αποτελεσματικότητας των διατάξεων των Συνθηκών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, Banks, C-390/98, EU:C:2001:456, σκέψη 75).

105 Υπό το πρίσμα αυτό πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και εφόσον η Συνθήκη δεν ορίζει διαφορετικά, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Επιτροπή κατά Aer Lingus και Ryanair Designated Activity, C-164/15 P και C-165/15 P, EU:C:2016:990, σκέψη 39).

106 Επομένως, όπως υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 277 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η παράνομη ενίσχυση πρέπει να αναζητηθεί από την εταιρία που εξακολουθεί την οικονομική δραστηριότητα της επιχειρήσεως η οποία είχε ωφεληθεί αρχικώς από τις ενισχύσεις αυτές, σε περίπτωση που αποδειχθεί ότι η εν λόγω εταιρία, στην πράξη, απολαύει ακόμη του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος το οποίο συνδέεται με τις εν λόγω ενισχύσεις (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2013, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-529/09, EU:C:2013:31, σκέψη 109 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

107 Ως εκ τούτου, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 278 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η συνέχιση της υπάρξεως της Sernam, στην οποία αναφέρεται το άρθρο 4 της αποφάσεως Sernam 2, «δεν μπορεί παρά να σημαίνει την εξακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας της Sernam».

108 Όσον αφορά, δεύτερον, τα προβαλλόμενα νομικά σφάλματα κατά την ανάλυση της οικονομικής συνέχειας, πρέπει να υπομνησθεί ότι η εκτίμηση περί της υπάρξεως τέτοιας συνέχειας μεταξύ των εταιριών που συμμετέχουν σε μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού πραγματοποιείται σε συνάρτηση με το αντικείμενο της μεταβιβάσεως, ήτοι τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, τη χρησιμοποίηση του ίδιου εργατικού δυναμικού και τα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία, το τίμημα της μεταβιβάσεως, την ταυτότητα των μετόχων ή των ιδιοκτητών της αποκτώσας και της αρχικής επιχειρήσεως, το χρονικό σημείο κατά το οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά, ήτοι μετά την έναρξη της έρευνας, την κίνηση της διαδικασίας ή την έκδοση της τελικής αποφάσεως, ή, ακόμη, την οικονομική λογική της συναλλαγής (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 8ης Μαΐου 2003, Ιταλία και SIM 2 Multimedia κατά Επιτροπής, C-328/99 και C-399/00, EU:C:2003:252, σκέψη 78).

- 109 Πρώτον, όσον αφορά το αντικείμενο της μεταβιβάσεως, παρατηρείται ότι με τη σκέψη 240 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε απλώς τις διαπιστώσεις περί των πραγματικών περιστατικών στις οποίες προέβη με τις σκέψεις 134 έως 137 της αποφάσεως αυτής, κατά τις οποίες το αντικείμενο της συναλλαγής δεν περιοριζόταν σε πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, αλλά αφορούσε τη μεταβίβαση του συνόλου, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, αυτής. Επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί τις εν λόγω διαπιστώσεις στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.
- 110 Δεύτερον, παρατηρείται ότι, όπως προκύπτει από την ανάλυση που περιέχεται στις σκέψεις 66 έως 69 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο καλώς έκρινε ότι η προσφορά της διοικήσεως της Sernam δεν προέκυψε από ανοικτή και διαφανή διαδικασία υποβολής προσφορών. Επομένως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τη σκέψη 255 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, για τον λόγο αυτό, το αρνητικό τίμημα που καταβλήθηκε εν προκειμένω δεν ήταν η τιμή της αγοράς.
- 111 Επιπλέον, προκειμένου να στηρίξει την κρίση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη και άλλα στοιχεία, τα οποία δεν αμφισβητούνται από την αναιρεσείουσα, στο μέτρο ιδίως που επισήμανε, με τις σκέψεις 256 και 260 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προβαλλόμενη τιμή της αγοράς αντιστοιχούσε σε λειτουργική ενίσχυση και ότι οι εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης που υποβλήθηκαν δεν μπορούσαν να αποδείξουν ότι το τίμημα της μεταβιβάσεως αποτελούσε την τιμή της αγοράς. Κατά συνέπεια, η αναιρεσείουσα δεν μπορεί να προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι αρνήθηκε να λάβει υπόψη το κριτήριο της τιμής της αγοράς.
- 112 Τρίτον, όσον αφορά την προβαλλόμενη από την αναιρεσείουσα πλάνη περί το δίκαιο σχετικά με την εφαρμογή του κριτηρίου της ταυτότητας των μετόχων, διαπιστώνεται ότι, μολονότι πρέπει να δοθεί αυξημένη βαρύτητα στην οικονομική πραγματικότητα των κρατικών ενισχύσεων, οι νομικές μορφές τους ενδέχεται επίσης να είναι κρίσιμες για την εκτίμηση της οικονομικής αυτής πραγματικότητας. Ειδικότερα, το ζήτημα της μετακυλίσεως της ενισχύσεως εκτιμάται διαφορετικά αναλόγως του αν εντάσσεται στο πλαίσιο της πωλήσεως εταιρικών μεριδίων ή της πωλήσεως όλων ή μέρους των στοιχείων του ενεργητικού (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, Γερμανία κατά Επιτροπής, C-277/00, EU:C:2004:238, σκέψεις 78 και 84).
- 113 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ορθώς το Γενικό Δικαστήριο δεν επέκρινε, με τη σκέψη 242 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το γεγονός ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη σχέση μεταξύ της Sernam και της Sernam Xpress, προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η Sernam Xpress βαρυνόταν με την υποχρέωση επιστροφής της παράνομης ενισχύσεως, υποχρέωση η οποία μεταβιβάστηκε εν τέλει στη Financière Sernam, λόγω της συγχωνεύσεώς της με τη Sernam Xpress.
- 114 Κατά τα λοιπά, για τους ίδιους λόγους με αυτούς που παρατίθενται στις σκέψεις 85 και 86 της παρούσας αποφάσεως, η αναιρεσείουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι το Γενικό Δικαστήριο ήρθε σε αντίφαση, στο πλαίσιο της αναλύσεως του κριτηρίου περί της ταυτότητας των μετόχων, με την περιλαμβανόμενη στη σκέψη 107 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως διαπίστωση ως προς τη δυνατότητα, καταρχήν, πωλήσεως με αρνητικό τίμημα.
- 115 Όσον αφορά, εξάλλου, το χρονικό σημείο της μεταβιβάσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με τη σκέψη 246 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε στη διαπίστωση ότι «το χρονικό σημείο της εφαρμογής μιας αποφάσεως η οποία συνεπάγεται τη δυνατότητα πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού του αποδέκτη της ενισχύσεως, καθώς και υποχρέωση ανακτήσεως μιας παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης, φαίνεται τουλάχιστον εξίσου πρόσφορο για την καταστρατήγηση της υποχρέωσης ανακτήσεως όσο και το στάδιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας», πράγμα το οποίο δεν συνιστά πλάνη περί το δίκαιο.

- 116 Στο μέτρο που η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι δεν είναι δυνατόν να προβληθεί καταστρατήγηση, δεδομένου ότι η δυνατότητα μεταβιβάσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam προβλέφθηκε από την απόφαση Sernam 2, αρκεί η υπόμνηση ότι ιδίως από τις σκέψεις 54 έως 58 καθώς και 109 έως 111 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η μεταβίβαση αυτή δεν περιορίστηκε στα στοιχεία του ενεργητικού της Sernam και ότι δεν πραγματοποιήθηκε στην τιμή της αγοράς. Κατά συνέπεια, οι όροι του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 δεν τηρήθηκαν.
- 117 Τέλος, το επιχείρημα με το οποίο η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της οικονομικής λογικής της πράξεως μεταβιβάσεως, έκρινε ότι, στο μέτρο που η οικονομική δραστηριότητα της Sernam δεν είχε διακοπεί, ο σκοπός του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 δεν είχε τηρηθεί, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει. Πράγματι, αρκεί να υπομνησθεί ότι, από τις σκέψεις 30 έως 33 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι ο σκοπός του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 αφορούσε σαφώς μια τέτοια διακοπή.
- 118 Ως εκ τούτου, τα επιχειρήματα με τα οποία η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την ανάλυση της οικονομικής συνέχειας μεταξύ της Sernam και των αγοραστών όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της είναι αβάσιμα.
- 119 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως

Επί του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 120 Με το πρώτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι έλαβε υπόψη μόνον έναν από τους λόγους που προέβαλε η Επιτροπή προκειμένου να μην εφαρμόσει το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή στην πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam και ότι διαπίστωσε, με τη σκέψη 312 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αφού κατέληξε στην αδυναμία εφαρμογής του κριτηρίου αυτού λόγω του ότι η επιτρεπόμενη από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 μεταβίβαση αποτελούσε μέτρο ισοδύναμο των αντισταθμιστικών μέτρων του άρθρου 3, παράγραφος 1, της αποφάσεως Sernam 2, ότι «[παρείλκε] πλέον η εξέταση των λοιπών επιχειρημάτων [...] που προέβαλε η Επιτροπή για να δικαιολογήσει την αδυναμία εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή και ο οποίος αντλείται από το λεγόμενο πλαίσιο “ανακτήσεως” των κρατικών ενισχύσεων». Με τον τρόπο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε πλημμελώς την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, καθόσον παρέλειψε να εξετάσει και να απαντήσει στις αιτιάσεις που προέβαλε η αναιρεσείουσα, με την προσφυγή της σε πρώτο βαθμό, κατά της μη εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή λόγω του ότι, όπως προβλήθηκε, συνέτρεχε περίπτωση ανακτήσεως.
- 121 Η αναιρεσείουσα φρονεί επίσης ότι οι δύο λόγοι στους οποίους στηρίζεται η Επιτροπή για τη μη εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή είναι αντιφατικοί μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη μη εφαρμογή του κριτηρίου αυτού τόσο με βάση την περίπτωση ανακτήσεως, που σημαίνει ότι η επίμαχη ενίσχυση είναι ασύμβατη με την εσωτερική αγορά, όσο και με βάση την ύπαρξη αντισταθμιστικού μέτρου, που σημαίνει ότι η ενίσχυση αυτή είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά. Το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε, επομένως, ως προς την αντιφατική αιτιολογία που περιείχε η απόφαση Sernam 3.
- 122 Η Επιτροπή φρονεί ότι το πρώτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 123 Καταρχάς, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα με το οποίο η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν συνήγαγε τις συνέπειες από την αντιφατική αιτιολογία επί της οποίας φέρεται να στηρίχθηκε η απόφαση Sernam 3. Πράγματι, η επιχειρηματολογία αυτή, η οποία προβλήθηκε από την αναιρεσείουσα μόλις στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως, δεν προβλήθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Δεν μπορεί όμως να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέλειψε να αποφανθεί επί επιχειρήματος που δεν υποβλήθηκε ενώπιόν του.
- 124 Όσον αφορά το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να απαντήσει, παρατηρείται ότι, στις σκέψεις 286 και 287 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε τους λόγους που προέβαλε η Επιτροπή προκειμένου να αποκλείσει την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή. Όπως υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο, η Επιτροπή στηρίζεται, στις αιτιολογικές σκέψεις 154 και 155 της αποφάσεως Sernam 3, σε δύο λόγους, ήτοι, πρώτον, στον λόγο που αντλείται από το γεγονός ότι το εν λόγω κριτήριο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση ανακτήσεως της ενισχύσεως και, δεύτερον, στον λόγο που αντλείται από το ότι η επιτρεπόμενη από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam εντάσσεται σε ένα πλαίσιο αντισταθμίσεως που αποκλείει τη λήψη υπόψη της αρχής του συνετού ιδιώτη επενδυτή.
- 125 Με τις σκέψεις 288 έως 311 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τη δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή επί των αντισταθμιστικών μέτρων και κατέληξε στον αποκλεισμό της εφαρμογής του κριτηρίου αυτού, επισημαίνοντας, στη σκέψη 309 της αποφάσεως αυτής, ότι «η αντισταθμιστική λογική της πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, της οποίας υπόμνηση γίνεται στην αιτιολογική σκέψη 155 της [αποφάσεως Sernam 3], ήταν διαφορετική από τη λογική ενός ιδιώτη επιχειρηματία ο οποίος επιδιώκει τη μεγιστοποίηση των κερδών του ή, στην προκειμένη περίπτωση, την ελαχιστοποίηση των ζημιών του».
- 126 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ήταν, εν πάση περιπτώσει, αλυσιτελές το επιχείρημα με το οποίο προβάλλεται ενδεχόμενη πλάνη περί το δίκαιο εκ μέρους της Επιτροπής καθόσον έκρινε ότι το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή δεν είχε ομοίως εφαρμογή λόγω της καταστάσεως ανακτήσεως στην οποία εντασσόταν η πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού Sernam. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο μπορούσε, χωρίς η αιτιολογία που παραθέτει στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση να είναι πλημμελής λόγω του ότι παρέλειψε να απαντήσει, να κρίνει, με τη σκέψη 312 της αποφάσεως αυτής, ότι δεν συνέτρεχε πλέον λόγος να εξεταστεί το ως άνω επιχείρημα.
- 127 Κατόπιν των προεκτεθέντων, το πρώτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δεύτερου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 128 Με το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, καθόσον επικύρωσε την προσέγγιση που ακολούθησε η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 155 της αποφάσεως Sernam 3, κατά την οποία, στο μέτρο που η πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού συνιστούσε αντισταθμιστικό μέτρο, η αρχή του συνετού ιδιώτη επενδυτή δεν είχε εφαρμογή, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε την απόφαση Sernam 2. Προς στήριξη του δεύτερου αυτού σκέλους, η αναιρεσείουσα προβάλλει τέσσερα επιχειρήματα.
- 129 Πρώτον, κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο διαστρέβλωσε αυτό το οποίο προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2. Η υποχρέωση την οποία επιβάλλει η εν λόγω διάταξη για τη μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της

- Sernam στην τιμή της αγοράς και κατόπιν ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας υποβολής προσφορών αντιστοιχεί ακριβώς στην εφαρμογή του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει εξάλλου από την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της «κρατικής ενίσχυσης» όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1, [ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2016, C 262, σ. 1). Στο μέτρο που δεν εφάρμοσε το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή στην πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς και το περιεχόμενο της αποφάσεως Sernam 2, υποκαθιστώντας με το δικό του σκεπτικό τις αιτιολογικές σκέψεις που περιέχονται στην εν λόγω απόφαση.
- 130 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε την απόφαση Sernam 2 καθόσον έκρινε, με τη σκέψη 301 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «[σ]το μέτρο που ο όρος περί πώλησεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού απέκλειε τα στοιχεία του παθητικού, το ενδεχόμενο πώλησεως σε αρνητική τιμή στην προκειμένη περίπτωση αποκλειόταν εξ ορισμού». Πλην όμως, κρίνοντας ότι η πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam έπρεπε να αποκλείει οποιαδήποτε στοιχείο του παθητικού, το Γενικό Δικαστήριο, όπως υποστήριξε η αναιρεσείουσα προς στήριξη του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, κατά τα εκτιθέμενα στις σκέψεις 47 έως 52 της παρούσας αποφάσεως, παραμόρφωσε το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2. Το ίδιο έπραξε προσθέτοντας μια προϋπόθεση η οποία δεν προβλεπόταν από την απόφαση Sernam 2, καθόσον έκρινε ότι το τίμημα της πώλησεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam δεν μπορούσε να είναι αρνητικό. Συγκεκριμένα, το γράμμα του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 απαιτεί απλώς την ύπαρξη τιμής της αγοράς η οποία, σύμφωνα με τη νομολογία, μπορεί να είναι αρνητική, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις της 28ης Ιανουαρίου 2003, Γερμανία κατά Επιτροπής (C-334/99, EU:C:2003:55, σκέψη 133), και της 13ης Μαΐου 2015, Niki Luftfahrt κατά Επιτροπής (T-511/09, EU:T:2015:284, σκέψη 139).
- 131 Τρίτον, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέθεσε αντιφατική αιτιολογία καθόσον έκρινε, στη σκέψη 301 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «το ενδεχόμενο πώλησεως σε αρνητική τιμή στην προκειμένη περίπτωση αποκλειόταν εξ ορισμού». Η διαπίστωση αυτή έρχεται σε αντίθεση με τη διαπίστωση που περιέχεται στη σκέψη 100 της αποφάσεως αυτής και κατά την οποία, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, «η μόνη απαίτηση σε σχέση με το τίμημα ήταν να πρόκειται για τιμή της αγοράς».
- 132 Τέταρτον, η αναιρεσείουσα φρονεί ότι το αν η τιμή αγοράς είναι θετική ή αρνητική δεν έχει καμία επίπτωση στην πραγμάτωση του σκοπού τον οποίο επιδιώκει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 217 της εν λόγω αποφάσεως, ο σκοπός αυτός συνίσταται στο να προβεί η Sernam σε ελευθέρωση των μεριδίων της στην αγορά προς όφελος ανεξάρτητου αγοραστή και στο να παύσει να λειτουργεί υπό την προγενέστερη νομική μορφή της, χωρίς να εμφανίζεται η ανάγκη θετικού τιμήματος. Κατά την αναιρεσείουσα όμως, ο σκοπός αυτός θα μπορούσε να επιτευχθεί κατά την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam σε τιμή της αγοράς, ακόμη και αρνητική, κατόπιν ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας υποβολής προσφορών. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε επίσης το περιεχόμενο της αποφάσεως Sernam 2 καθόσον έκρινε ότι η μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam εξ ορισμού δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί σε αρνητική τιμή.
- 133 Εξάλλου, από το σημείο 80 των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ 2014, C 249, σ. 1) προκύπτει ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού «πρέπει, ως εκ τούτου, κατά κανόνα να λαμβάνουν τη μορφή εκποιήσεων εν λειτουργία των βιώσιμων μεμονωμένων επιχειρήσεων οι οποίες, εάν τύχουν διαχείρισης από τον κατάλληλο αγοραστή, μπορούν μακροπρόθεσμα να αποβούν ουσιαστικά ανταγωνιστικές». Ο σκοπός του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 συμβαδίζει πλήρως με τη λογική αυτή, εξασφαλίζοντας την ελευθέρωση των μεριδίων της Sernam στην αγορά προς όφελος του αγοραστή των στοιχείων του ενεργητικού της και παρέχοντας σε αυτόν τη δυνατότητα να ασκήσει αποτελεσματικό ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα. Από την άποψη αυτή, η αξία της τιμής της αγοράς δεν έχει καμία επίπτωση.

134 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

135 Παρατηρείται, καταρχάς, ότι, μολονότι η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι συντρέχει παραμόρφωση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, επιδιώκει, στην πραγματικότητα, να καταγγείλει την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εσφαλμένη ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως η οποία το οδήγησε στο να μην εφαρμόσει το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή.

136 Πρώτον, εσφαλμένως η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η υποχρέωση πώλησεως στην τιμή της αγοράς, κατόπιν ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας υποβολής προσφορών, αντιστοιχεί στην εφαρμογή του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή.

137 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όσον αφορά το κριτήριο αυτό, το ζήτημα της δυνατότητας εφαρμογής του πρέπει να διακρίνεται από εκείνο της εφαρμογής του (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 3ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών και ING Groep, C-224/12 P, EU:C:2014:213, σκέψεις 29 και 33).

138 Όπως ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 292 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή εξαρτάται, εν τέλει, από το αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος χορηγεί οικονομικό πλεονέκτημα σε επιχείρηση που του ανήκει με την ιδιότητά του ως μετόχου και όχι με την ιδιότητά του ως φορέα δημόσιας εξουσίας (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις Επιτροπή κατά EDF, σκέψη 10 ανωτέρω, EU:C:2012:318, σκέψη 81, και της 3ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών και ING Groep, C-224/12 P, Συλλογή, EU:C:2014:213, σκέψη 31).

139 Δεδομένου ότι διαπιστώθηκε η παρέμβαση του δημόσιου οργανισμού υπό την ιδιότητά του ως μετόχου και, επομένως, η δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, η εφαρμογή του κριτηρίου αυτού αποσκοπεί, εν συνεχεία, στο να προσδιοριστεί αν το οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο χορηγήθηκε, υπό οποιαδήποτε μορφή, με χρήση κρατικών πόρων σε δημόσια επιχείρηση είναι, λόγω των αποτελεσμάτων του, τέτοιας φύσεως ώστε να νοθεύσει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών (απόφαση της 5ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψη 89).

140 Ασφαλώς, όσον αφορά την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι αγοραία τιμή είναι η υψηλότερη τιμή την οποία θα ήταν διατεθειμένος να καταβάλει ένας ιδιώτης επενδυτής που ενεργεί υπό συνήθεις συνθήκες ανταγωνισμού για μία επιχείρηση στην κατάσταση που αυτή βρίσκεται και ότι όταν μια δημόσια αρχή προβαίνει σε πώληση επιχείρησης η οποία της ανήκει μέσω διαδικασίας ανοικτού διαγωνισμού διαφανούς και άνευ προϋποθέσεων, μπορεί να τεκμαίρεται ότι η αγοραία τιμή αντιστοιχεί στην υψηλότερη προσφορά (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 24ης Οκτωβρίου 2013, Land Burgenland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-214/12 P, C-215/12 P και C-223/12 P, EU:C:2013:682, σκέψεις 92 και 94, καθώς και της 16ης Ιουλίου 2015, BVVG, C-39/14, EU:C:2015:470, σκέψη 32).

141 Ωστόσο, και σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, η δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή δεν μπορεί να συναχθεί από μια προϋπόθεση που συνδέεται συνήθως με την εφαρμογή του. Επομένως, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η πώληση σε τιμή της αγοράς και με διαδικασία ανοικτού και διαφανούς διαγωνισμού συνιστά κατ' ανάγκην εφαρμογή του κριτηρίου αυτού.

142 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας, με το σημείο 142 των προτάσεών του, η απαίτηση εφαρμογής αντισταθμιστικών μέτρων με σκοπό την αποκατάσταση του υγιούς ανταγωνισμού άπτεται της ίδιας της ουσίας της αντισταθμίσεως, αλλά σε καμία περίπτωση δεν προδικάζει τον ρόλο του κράτους κατά τον χρόνο της εφαρμογής τους.

- 143 Δεύτερον, καθόσον η αναιρεσείουσα αμφισβητεί το συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου, που περιέχεται στη σκέψη 301 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όσον αφορά την τιμή πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, επισημαίνεται ότι με γνώμονα ακριβώς την υποχρέωση αποκλεισμού των στοιχείων του παθητικού από τη μεταβίβαση αυτή διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο ότι το ενδεχόμενο πωλήσεως σε αρνητική τιμή αποκλείεται εξ ορισμού. Πλην όμως, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 54 έως 58 της παρούσας αποφάσεως, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, έπρεπε να εννοηθεί υπό την έννοια ότι επιβάλλει μια τέτοια εξαίρεση των στοιχείων του παθητικού. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, το Γενικό Δικαστήριο προσέθεσε μια προϋπόθεση η οποία δεν προβλέπεται από την απόφαση Sernam 2.
- 144 Τρίτον, κατά το μέτρο που η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε αντιφατική αιτιολογία με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, παρατηρείται ότι πρόκειται για επιχειρηματολογία ανάλογη με εκείνη που προβλήθηκε στο πλαίσιο του τετάρτου λόγου αναιρέσεως και η οποία συνοψίζεται στη σκέψη 79 της παρούσας αποφάσεως. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως διαπιστώνεται στη σκέψη 85 της παρούσας αποφάσεως, η περιλαμβανόμενη στη σκέψη 100 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως διαπίστωση, σύμφωνα με την οποία, βάσει της γραμματικής ερμηνείας του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, η μόνη απαίτηση σε σχέση με το τίμημα ήταν να πρόκειται για τιμή της αγοράς, η οποία να έχει προκύψει από διαφανή και ανοικτή διαδικασία, αφορά την ανάλυση της έννοιας «πώληση», κατόπιν της οποίας το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε πρωτοδίκως, ότι μια πώληση μπορεί, καταρχήν, να πραγματοποιηθεί σε αρνητική τιμή.
- 145 Η εκτίμηση αυτή αφορά, επομένως, διαφορετικό ζήτημα από εκείνο το οποίο εξέτασε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 301 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι αν, στην υπό κρίση περίπτωση που αφορά την πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, ήταν δυνατή η πώληση σε αρνητική τιμή. Για τους λόγους αυτούς, το επιχείρημα που αντλείται από την εν λόγω αντιφατική αιτιολογία είναι αβάσιμο.
- 146 Τέταρτον, καθόσον η αναιρεσείουσα φρονεί ότι το αν η τιμή αγοράς είναι θετική ή αρνητική δεν έχει καμία επίπτωση στην πραγμάτωση του σκοπού τον οποίο επιδιώκει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, παρατηρείται ότι, στο μέτρο που η αποτίμηση της τιμής αυτής εξαρτάται από τη συμπερίληψη των στοιχείων του παθητικού στην πώληση ή στον αποκλεισμό τους από αυτή, το επιχείρημα αυτό συγχέεται με εκείνο που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, σύμφωνα με το οποίο η προσθήκη στοιχείων του παθητικού στην πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam δεν έχει καμία επίπτωση στον σκοπό αυτό. Επομένως, το εν λόγω επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί για τους ίδιους λόγους με αυτούς που εκτίθενται στις σκέψεις 54 έως 58 της παρούσας αποφάσεως.
- 147 Κατόπιν των προεκτεθέντων, το δεύτερο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους του έκτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 148 Με το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, καθόσον δέχθηκε το επιχείρημα ότι η αρχή του συνετού ιδιωτικού επενδυτή δεν είχε εφαρμογή στην πώληση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam λόγω του αντισταθμιστικού χαρακτήρα της μεταβίβασεως αυτής, παρέβη το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

- 149 Κατά την αναιρεσείουσα, η εφαρμογή ενός τέτοιου αντισταθμιστικού μέτρου απόκειται στον αποδέκτη της ενισχύσεως, ο οποίος μπορεί να είναι δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση, πάντως όχι στο κράτος ως φορέα δημόσιας εξουσίας. Επομένως, τίποτε δεν δικαιολογεί την απόρριψη του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή λόγω της εφαρμογής αντισταθμιστικού μέτρου.
- 150 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου και ιδίως από τις αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψη 78), καθώς και της 3ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών και ING Groep (C-224/12 P, EU:C:2014:213, σκέψεις 32 έως 37), προκύπτει εξάλλου, κατά την αναιρεσείουσα, ότι η εφαρμογή της εν λόγω αρχής είναι αναπόφευκτη και επιβεβλημένη στην Επιτροπή πριν αυτή καταλήξει στην ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.
- 151 Εάν η απόφαση Sernam 2 επέβαλε την επίτευξη συγκεκριμένου στόχου, είναι προφανές ότι, από νομικής απόψεως, η αναιρεσείουσα, με την ιδιότητά της ως μετόχου της Sernam, όφειλε να συμπεριφερθεί κατά τρόπο οικονομικώς ορθολογικό για να επιτύχει τον σκοπό αυτόν, όπως θα έπραττε ένας ιδιώτης επενδυτής, διότι διαφορετικά θα επρόκειτο για χορήγηση νέων κρατικών ενισχύσεων.
- 152 Κατά την αναιρεσείουσα, η νομολογία, και ειδικότερα η απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2012, Corsica Ferries France κατά Επιτροπής (T-565/08, EU:T:2012:415, σκέψεις 83 και 84), λαμβάνει πλήρως υπόψη το γεγονός ότι οι ιδιώτες επενδυτές υιοθετούν την πλέον ορθολογική από οικονομικής απόψεως συμπεριφορά στο πλαίσιο που καθορίζεται από τους περιορισμούς και εντός των ορίων που επιτρέπει ο νόμος. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, τυχόν διαφορετική λύση από εκείνη που πράγματι εφαρμόστηκε, όπως για παράδειγμα δικαστική εκκαθάριση, θα ήταν δαπανηρότερη. Αρνούμενο να συγκρίνει τη συμπεριφορά της αναιρεσείουσας με την οικονομική λογική ενός ιδιώτη επενδυτή υπό τις ίδιες συνθήκες και διαπιστώνοντας, με τη σκέψη 309 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αντισταθμιστική λογική της πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam ήταν διαφορετική από τη λογική ενός ιδιώτη επιχειρηματία ο οποίος επιδιώκει τη μεγιστοποίηση των κερδών του ή, στην προκειμένη περίπτωση, την ελαχιστοποίηση των ζημιών του, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.
- 153 Επιπλέον, καθόσον το στοιχείο σχετικά με την ορθολογικότητα από οικονομικής απόψεως της συμπεριφοράς της αναιρεσείουσας πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα στοιχεία της μεταβίβασης, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε ομοίως σε πλάνη περί το δίκαιο και παρέβη το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, με τις σκέψεις 323 και 327 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που αφορούν τις νέες ενισχύσεις που προσδιόρισε η Επιτροπή, ήτοι, αντιστοίχως, την εγγραφή αξιώσεων στο παθητικό της δικαστικής εκκαθάρισης της Sernam και τις εγγυήσεις παθητικού που παρασχέθηκαν στον προς όν η μεταβίβαση.
- 154 Επιπλέον, κρίνοντας, με τη σκέψη 310 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «τα επίδικα μέτρα αποτελούν άμεση συνέπεια της παραβάσεως του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 και, ως εκ τούτου, δεν έχουν καμία σχέση με την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή», το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, δεδομένου ότι η διαπίστωση αυτή είναι εσφαλμένη λόγω της αρνήσεως εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή κατά παράβαση του άρθρου 107 ΣΛΕΕ.
- 155 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 156 Καθόσον η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι απέκλεισε την εξέταση του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, πρέπει, καταρχάς, να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 138 της παρούσας αποφάσεως, η δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου αυτού εξαρτάται από το εάν το συγκεκριμένο κράτος μέλος ενεργεί με την ιδιότητά του ως μετόχου και όχι με την ιδιότητά του ως φορέα δημόσιας εξουσίας. Συναφώς, η Επιτροπή προβαίνει σε συνολική εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη, εκτός από τα στοιχεία που παρέσχε το συγκεκριμένο κράτος μέλος, κάθε άλλο σχετικό εν προκειμένω στοιχείο, το οποίο της παρέχει τη δυνατότητα να προσδιορίσει αν το επίμαχο μέτρο συναρτάται με την ιδιότητα του εν λόγω κράτους μέλους ως μετόχου ή ως φορέα δημόσιας εξουσίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψη 86, της 24ης Οκτωβρίου 2013, Land Burgenland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-214/12 P, C-215/12 P και C-223/12 P, EU:C:2013:682, σκέψη 60, καθώς και της 1ης Οκτωβρίου 2015, Electrabel και Dunamenti Erdőmű κατά Επιτροπής, C-357/14 P, EU:C:2015:642, σκέψη 102).
- 157 Εν συνεχεία, παρατηρείται ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως, το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή καθιστά δυνατό να διαπιστωθεί κατά πόσον τα μέτρα που έλαβε το οικείο κράτος μέλος ανταποκρίνονταν σε ένα κριτήριο οικονομικής ορθολογικότητας, οπότε ένας ιδιώτης επενδυτής θα μπορούσε επίσης να τα δεχθεί (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 3ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών και ING Groep, C-224/12 P, EU:C:2014:213, σκέψη 36). Επομένως, βάσει του κριτηρίου αυτού, οι προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως «ενισχύσεως», κατά την έννοια του άρθρου 107 ΣΛΕΕ, δεν πληρούνται όταν η επωφελούμενη δημόσια επιχείρηση θα μπορούσε, υπό συνθήκες που αντιστοιχούν στους συνήθεις όρους της αγοράς, να τύχει του ίδιου πλεονεκτήματος με εκείνο του οποίου επωφελήθηκε μέσω της διαθέσεως κρατικών πόρων (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, SNCM και Γαλλία κατά Corsica Ferries France, C-533/12 P και C-536/12 P, EU:C:2014:2142, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 158 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή προϋποθέτει ότι η συμπεριφορά του δημόσιου φορέα μπορεί να συγκριθεί με εκείνη ενός ιδιώτη επενδυτή ο οποίος ενεργεί υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς.
- 159 Πλην όμως, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 30 έως 32 της παρούσας αποφάσεως και όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 305 και 306 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η μεταβίβαση όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam, που προβλέπεται από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2, συνιστά αντισταθμιστικό μέτρο για την πρόληψη των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς έκρινε, με τις σκέψεις 307 και 308 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα μέτρα που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2 δεν ανταποκρίνονταν στις συνήθεις συνθήκες της αγοράς και ότι επομένως, όπως επισήμανε με τη σκέψη 309 της αποφάσεως αυτής, «η αντισταθμιστική λογική της πωλήσεως όλων μαζί των στοιχείων του ενεργητικού της Sernam [...] ήταν διαφορετική από τη λογική ενός ιδιώτη επιχειρηματία ο οποίος επιδιώκει τη μεγιστοποίηση των κερδών του ή, στην προκειμένη περίπτωση, την ελαχιστοποίηση των ζημιών του», προκειμένου να καταλήξει, με τη σκέψη 311 της εν λόγω αποφάσεως, ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη, για τους λόγους αυτούς, το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή στην αιτιολογική σκέψη 155 της αποφάσεως Sernam 3.
- 160 Ασφαλώς, το κριτήριο αυτό δεν παραβλέπει τις υποχρεώσεις που υπέχουν οι οικονομικοί φορείς (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, SNCM και Γαλλία κατά Corsica Ferries France, C-533/12 P και C-536/12 P, EU:C:2014:2142, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εντούτοις, οι υποχρεώσεις που εντάσσονται στις κανονικές συνθήκες της αγοράς δεν πρέπει να συγχέονται με εκείνες που αποσκοπούν στην αποτροπή της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού εντός της αγοράς αυτής.

- 161 Μολονότι από την εφαρμογή της αποφάσεως Sernam 2 προκύπτει, όπως υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, ότι αυτή έπρεπε να συμπεριφέρεται με οικονομικά ορθολογικό τρόπο, εντούτοις η εφαρμογή της δεν επιτρεπόταν να έχει ως συνέπεια παράβαση του άρθρου 3, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 310 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επιβάλλεται, εξάλλου, η διαπίστωση ότι, στο μέτρο που προβάλλεται ότι μια ιδιωτική επιχείρηση η οποία θα όφειλε να εφαρμόσει την απόφαση Sernam 2 θα επέλεγε, για λόγους οικονομικής ορθολογικότητας, τους ίδιους όρους μεταβίβασης όλων μαζί των περιουσιακών στοιχείων με εκείνους που επελέγησαν εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα στηρίζει την επιχειρηματολογία της στην εσφαλμένη υπόθεση ότι ο τρόπος αυτός μεταβίβασης είναι συμβατός με τον σκοπό και τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2.
- 162 Εξάλλου, όπως παραδέχεται η αναιρεσείουσα, τα μέτρα τα οποία η Επιτροπή θεωρεί ότι συνιστούν νέες κρατικές ενισχύσεις δεν μπορούν να αποσυνδεθούν από την εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 2, της αποφάσεως Sernam 2. Επομένως, τα μέτρα αυτά δεν μπορούν να εκτιμηθούν ανεξάρτητα από τον αντισταθμιστικό σκοπό της διατάξεως αυτής και, ως εκ τούτου, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο δεν εφάρμοσε, με τις σκέψεις 323 και 327 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή στα νέα αυτά πλεονεκτήματα.
- 163 Κατόπιν των προεκτεθέντων, το τρίτο σκέλος του έκτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί. Επομένως, ο έκτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.
- 164 Ως εκ τούτου, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 165 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων.
- 166 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 167 Δεδομένου ότι η Επιτροπή καθώς και η Mory SA και η Mory Team ζήτησαν την καταδίκη της αναιρεσείουσας στα δικαστικά έξοδα και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει αυτή να υποχρεωθεί να φέρει, επιπλέον των δικών της δικαστικών εξόδων, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή καθώς και οι Mory SA και Mory Team.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Η SNCF Mobilités φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθώς και οι Mory SA και Mory Team.**

(υπογραφές)